

[Torben Lund]

får flere og flere ældre i vores samfund, giver naturligvis et stadig større pres på vores sygehus- og sundhedssektor.

Men det gælder bestemt også, fordi der jo hele tiden sker en udvikling af nye behandlingsmetoder. Den teknologiske og den lægevidenskabelige indsats rundt omkring i verden er enorm. Der gøres nye fremskridt hele tiden. Flere sygdomme kan behandles, og man kan behandle stadig mere effektivt og stadig mere virkningsfuldt med nye behandlingsmetoder. Kort sagt: den lægelige formåen bliver stadig større. Heri ligger også en indbygget automatisk vækst i vores sygehus- og sundhedssektor. Der kan også være nye sygdomme. Jeg behøver blot at nævne ordet AIDS.

Men det er også sådan, at der er nogle stærkt øgede forventninger i befolkningen om, at man skal kunne bruge disse behandlingsmuligheder. Sagt på en anden måde: En manglende udnyttelse af behandlingsmulighederne vil selvfølgelig ikke kunne vinde forståelse i befolkningen. Hvordan skal man overhovedet kunne forklare et menneske, som er ved at miste synet, f.eks. på grund af grå stær, at det ikke kan behandles, fordi der ikke er råd til det? Det er en operation, som koster mindre end indkøbet af et godt farve-tv. Hvordan skal man kunne forklare, at en sygdom, der kan føre til 100 pct. invaliditet, nemlig blindhed, ikke kan behandles, fordi der ikke er råd til det? Det er naturligvis uforklarligt.

Jeg synes også, der er et andet aspekt, som tit kommer ind i debatten, nemlig samfundsøkonomien. Man prøver at anlægge en samfundsøkonomisk synsvinkel på niveauet for vores sygehus- og sundhedsvæsen. Dertil vil jeg godt sige – det er også til sundhedsministeren, som gjorde meget ud af, at der er en grænse for, hvad samfundet kan ofre på sygehus- og sundhedsområdet – at efter min bedste overbevisning er det hverken nødvendigt eller forsvarligt i dag at undlade behandling, når behandlingsmuligheden er der. Det ville være langt mere kostbart for vores samfund at undlade behandling, for det ville medføre enorme omkostninger på andre områder. Her har jeg i øvrigt set bort fra det rent menneskelige, nemlig at man naturligvis af hensyn til mennesket bør sætte ind med behandling så tidligt som overhovedet muligt.

På trods af disse forhold har regeringen igennem nogle år gennemført en forfølgelse af vore amtskommuner, og det ser ud til, at forfølgelsen af amtskommunerne skal fortsætte i 1988. Sundhedsministeren, fru Agnete Laustsen, redegjorde kun delvis for de økonomiske indgreb, der er lavet over for amtskommunerne. Meget behændigt undlod sundhedsministeren at meddele, at der rent faktisk er skåret 2 mia. kr. i bloktilskuddene til amtskommunerne. Det kom ikke med.

Til gengæld blev der henvist til, at efter at man har skåret 2 mia. kr. i bloktilskuddene, noget, der i øvrigt svarer til 0,6 pct. af skatteudskrivningen i amtskommunerne, har man givet amtskommunerne mulighed for at låne til drift af sygehusene. De kan altså få lov til at lånefinansiere driften af sygehusene. Det skulle nok være en yndig forestilling ude i amtskommunerne med det bagslag, det i øvrigt ville give i 1989!

Jeg mener, at den politik, regeringen har ført over for amtskommunerne, i hvert fald får tre virkninger.

Den ene er, at selv om amtskommunerne har været i stand til at øge kapaciteten på en lang række områder og en lang række vigtige områder, så undgår man ikke, når man bliver ved med at lave stramme rammer for amtskommunerne, at ventelister og ventetider til nødvendige behandlinger vokser. Det er en helt uundgåelig konsekvens.

Man undgår heller ikke, at vi tvinges ud i den diskussion, jeg indledte med, nemlig prioriteringsdiskussionen, en fuldstændig grotesk diskussion om, at nogle skal behandles og nogle ikke skal behandles – i alle tilfælde, hvor der er mulighed for at foretage behandling. Den diskussion ønsker vi ikke at komme ind i.

Og endelig – det har sammenhæng med de to andre ting – vil dette fra regeringens side skabe yderligere grobund for planerne og tanker om private betalingshospitalet. Det er dybest set det, der ligger bag den stramme politik, man ønsker at føre over for amtskommunerne. Her prøver man virkelig i befolkningen at få skabt grobund for et krav om, at folk kan få lov til at betale sig til behandling på sygehuse. Det vil vi naturligvis ikke være med til. Det fremgår også af et senere punkt på dagsordenen her i Folketinget. Derfor skal